

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки
Тернопільської обласної військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

Кафедра педагогіки, дошкільної та початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-педагогічної
роботи
М. Б. Боднар
«06» 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО З
РІЗНИМИ СОЦІАЛЬНИМИ
ІНСТИТУЦІЯМИ**

рівень вищої освіти – *другий (магістерський)*
галузь знань – *01 Освіта / Педагогіка*
спеціальність – *012 Дошкільна освіта*
освітньо-професійна програма – *Дошкільна освіта. Початкова освіта*

Кременець – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічне партнерство з різними соціальними інституціями» для студентів, які навчаються за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. Кременець. 2024. 20 с.

Розробник: Любов Кравець, доцент кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти.

Протокол № 1 від 1-08. 2024 року.

Завідувач кафедри

Тетяна Фасолько

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта		
Змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта. Початкова освіта Освітній рівень: другий (магістерський)	Курс:	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5		3-й	3-й
		Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
		Форма контролю: залік	
	залік	залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 33% – 67%;
- для заочної форми навчання – 13% – 87%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета нормативного освітнього компоненту полягає в опануванні здобувачами вищої освіти сучасними теоретичними знаннями і практичними вміннями про принципи, форми, методи педагогічного партнерства, ознайомленні з його різними напрямками, технологіями організації, здійснення партнерської взаємодії з закладами загальної середньої освіти, позашкільної освіти, тимчасовими дитячо-юнацькими осередками тощо. Він є одним із актуальних курсів даного циклу, оскільки розвиває у здобувачів розуміння закономірностей педагогічних виховних явищ, ознайомлює із основними положеннями, методами організації партнерської роботи, формує практичні вміння застосовувати набуті компетентності в освітньому процесі. Викладання освітнього компоненту здійснюється з врахуванням знань, умінь, навичок, компетентностей магістрів із дисциплін психолого-педагогічного спрямування.

У результаті вивчення освітнього компоненту здобувач освіти повинен оволодіти такими **компетентностями**:

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної та початкової освіти, або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.</p>
<p>Загальні компетентності (КЗ)</p>	<p><i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти України за спеціальністю 012 Дошкільна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти</i></p> <p>КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). КЗ-5. Здатність працювати в команді. КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p><i>Компетентності, визначені закладом вищої освіти</i></p> <p>КЗ-7. Навички міжособистісного спілкування та взаємодії.</p>
<p>Компетентності спеціальні (КС)</p>	<p><i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти України за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти</i></p>

	<p>КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.</p> <p>КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.</p> <p>КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.</p> <p>КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.</p>
--	---

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти сформульований у термінах **програмних результатів**:

<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p><i>Результати навчання, визначені стандартом вищої освіти України за спеціальністю 012 Дошкільна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти</i></p> <p>ПРН-3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.</p> <p>ПРН-5. Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.</p> <p>ПРН-10. Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.</p> <p>ПРН-15. Організовувати та управляти</p>
---	--

	освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
--	--

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕМА 1. Педагогічне партнерство як наукова категорія та принцип взаємодії

Категоріальний апарат та взаємозв'язки між основними поняттями теми. Визначення і сутність термінів «партнерство», «педагогіка партнерства», «педагогічне партнерство».

Теоретичні засади розвитку педагогічного партнерства в історії педагогіки та в умовах сучасного суспільства. Основні ідеї педагогіки партнерства. Гуманістичні та творчі підходи в основі педагогіки партнерства. Нормативні основи трактування «педагогіки партнерства». Сучасні визначальні принципи педагогічного партнерства.

ТЕМА 2. Соціальні інституції (інститути), їх різновиди та освітні можливості

Поняття про соціальні інституції (інститути), їх різновиди та класифікації. Теоретичні засади взаємодії соціальних інститутів в освіті дітей. Організаційно-функціональні особливості діяльності соціальних інститутів. Сфери освітнього впливу соціальних інститутів. Соціальне виховання: організація соціального досвіду, освіта, індивідуальна допомога. Державні та приватні організації, їх типи. Організації і стихійна соціалізація. Відносно соціально контрольована соціалізація в організації.

ТЕМА 3. Партнерство між закладом дошкільної освіти та початковою школою

Заклад дошкільної освіти та початкова школа: наступність як ключовий елемент взаємозв'язку. Сприятливі умови педагогічного партнерства: позитивне освітнє середовище, освіта дітей – основний батьківський обов'язок, спілкування (доступність інформації, полікультурність), волонтерство, відкритість, солідарність і співпраця. Забезпечення спільності дій в організації освітнього процесу ЗДО і початкової школи.

Змістовий модуль 2.

ТЕМА 4. Педагогічне партнерство закладу дошкільної освіти та сім'ї

Педагогічне партнерство закладу освіти та сім'ї як вагомий фактор розвитку особистості дитини. Особливості організації взаємодії закладу освіти та сім'ї. Педагогічне просвітництво батьків. Участь педагогів і батьків в організації гуртків, клубів за інтересами, художніх, недільних, спортивних шкіл тощо. Партнерство та відкрита комунікація ЗДО з батьками. Механізм узгодження різних позицій, наявність домовленостей (правил взаємодії), дотримання етичних норм.

ТЕМА 5. Партнерство інституцій (інститутів) медицини та освіти у санітарно-гігієнічному вихованні дітей

Санітарно-гігієнічна освіта: методологічні засади і поняття. Засоби реалізації формування здорового способу життя дитини у сім'ї. Роль держави та громадських організацій у санітарно-гігієнічному вихованні дітей.

ТЕМА 6. Педагогічне партнерство між ЗДО та закладами позашкільної освіти

Співпраця педагогічних колективів закладів позашкільної освіти та закладів дошкільної освіти на принципах сучасної педагогіки. Основні вектори зміцнення взаємозв'язків ЗДО і ЗПО. Організація освітнього процесу на засадах педагогічного партнерства. Напрямки методичної роботи ЗДО і ЗПО.

ТЕМА 7. Управління ефективними комунікаціями з представниками різних соціальних інституцій (інститутів)

Управління педагогічною взаємодією з представниками різних соціальних інституцій (інститутів): працівники соціальних служб, юристи, журналісти, громадські діячі, бізнесмени, спонсори, пожежники тощо. Принципи ефективної педагогічної взаємодії з представниками різних соціальних інституцій (інститутів) за умови пріоритету інтересів дитини.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	У тому числі				усього	У тому числі			
		Л	П	Л а б.	С.р.		Л	П	Лаб.	С.р.
Змістовий модуль 1										
Тема 1.	10	2	2		6	12	2			10
Тема 2.	11	2	2		7	14	2	2		10
Тема 3.	11	2	2		7	10				10
Разом за змістовим модулем 1	32	6	6		20	36	4	2		30
Змістовий модуль 2										
Тема 4.	14	2	2		10	14		2		12
Тема 5.	14	2	2		10	12				12
Тема 6.	14	2	2		10	12				12
Тема 7.	16	2	4		10	14	2	2		12
Разом за змістовим модулем 2	48	8	10		40	50	2	4		48
Усього	90	14	16		60	90	6	6		78

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Педагогічне партнерство як наукова категорія та принцип взаємодії.	2	
2	Соціальні інституції (інститути), їх різновиди та освітні можливості.	2	2
3	Партнерство в закладі дошкільної освіти та початковій школі.	2	
4	Сім'я та родина як головні соціальні (інституції) інститути.	2	2
5	Партнерство інституцій (інститутів) медицини та освіти у санітарно-гігієнічному вихованні дітей.	2	

6	Педагогічне партнерство між ЗДО та закладами позашкільної освіти.	2	
7	Педагогічне партнерство ефективними комунікаціями з представниками різних соціальних інституцій (інститутів).	2	2
8	Захист ІНДЗ	2	
	Всього	16	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	<p>Нормативні основи трактування «педагогіки партнерства».</p> <p><i>Завдання практичного характеру:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - скласти хронологічний ланцюжок розвитку теоретичних ідей педагогічного партнерства та їх впровадження у практику початкової школи. - описати правовий супровід забезпечення педагогічного партнерства; - визначити базові цінності педагогічного партнерства в закладах дошкільної освіти. 	6	10
2.	<p>Теоретичні засади взаємодії соціальних інститутів в освіті дітей.</p> <p><i>Завдання практичного характеру:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - побудувати модель соціальних інституцій (інститутів); - розкрити значення та навести приклади політичних та економічних інституцій (інститутів); - ознайомитися із принципами використання ідей гуманної педагогіки в управлінській діяльності; - проаналізувати власну готовність до ефективної комунікації; 	7	10
3.	<p>Забезпечення спільності дій в організації освітнього процесу ЗДО і початкової школи.</p> <p><i>Завдання практичного характеру:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розробити основні заходи щодо вдосконалення співпраці ЗДО і початкової школи; - визначити напрямки роботи ЗДО і початкової школи щодо забезпечення наступності; - запропонувати форми методичної роботи, що 	7	10

	використовують з метою обміну досвідом вихователів закладів дошкільної освіти та учителів початкової.		
4.	Партнерство та відкрита комунікація ЗДО з батьками. <i>Завдання практичного характеру:</i> - описати елементи взаємодії між батьками та педагогами в рамках педагогіки партнерства; - визначити дієві форми налагодження пратнерських взаємин педагога з батьками; - сформулювати принципи спільної діяльності ЗДО та сім'ї; - обґрунтувати показники готовності батьків до взаємодії; - проаналізувати особливості взаємодії з батьками при розв'язанні проблемних ситуацій в дитячих установах (ЗДО, центрах розвитку дітей дошкільного віку та ін.).	10	12
5.	Роль держави та громадських організацій у санітарно-гігієнічному вихованні дітей. <i>Завдання практичного характеру:</i> - скласти план партнерства громадської організації з закладом освіти щодо формування в учнів здорового способу життя; - запропонувати та обґрунтувати засоби інформування учасників педагогічної співпраці;	10	12
6.	Напрямки методичної роботи ЗДО і ЗПО. <i>Завдання практичного характеру:</i> - розробити модель та визначити безпечне місце і час проведення спільної діяльності ЗДО та ЗПО; - охарактеризувати напрямки спільної методичної роботи; - скласти план партнерства ЗДО з закладами позашкільної освіти.	10	12
7.	Управління педагогічною взаємодією з представниками різних соціальних інституцій (інститутів). <i>Завдання практичного характеру:</i> - систематизувати картотеку публікацій сучасних дослідників з проблем співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями (інститутами); - в орієнтовній схемі взаємодії закладів освіти передбачити порядок дій, що корегується з урахуванням фактичних умов і перспектив	10	12

	функціонування закладів освіти (або відповідних структурних підрозділів закладу освіти); - обґрунтувати труднощі в організації співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями (інститутами); - розробити власну систему принципів із захисту інтересів дитини при розв'язанні проблемних ситуацій в умовах становлення громадянського суспільства.		
	Разом	60	78

Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється на семінарських заняттях та в інший зручний для них час на різних платформах (Viber, Zoom, Moodle).

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, здобутих під час самостійної роботи

1–2 бали – здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання здобувача вищої освіти є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно.

4 бали – здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і

використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

7. Індивідуальні навчально-дослідні завдання Теми ІНДЗ

1. Теоретичні засади розвитку педагогічного партнерства в історії педагогіки.
2. Основні ідеї педагогіки партнерства.
3. Гуманістичні та творчі підходи в основі ідеології педагогіки партнерства.
4. Теоретичні засади педагогіки партнерства.
5. Нормативні основи сучасного трактування «педагогіки партнерства».
6. Сучасні визначальні принципи педагогічного партнерства.
7. Сприятливі умови педагогічного партнерства: позитивне освітнє середовище, освіта дітей – основний батьківський обов'язок, спілкування (доступність інформації, полікультурність), волонтерство, відкритість, солідарність і співпраця.
8. Заклад дошкільної освіти та початкова школа: наступність як ключовий елемент взаємозв'язку.
9. Забезпечення спільності дій в організації освітнього процесу ЗДО і початкової школи.
10. Педагогічне партнерство закладу освіти та сім'ї як вагомий фактор розвитку особистості дитини.
11. Особливості організації взаємодії закладу освіти та сім'ї.
12. Педагогічне просвітництво батьків як актуальна умова педагогічної взаємодії.
13. Участь педагогів і батьків в організації гуртків, клубів за інтересами, художніх, недільних, спортивних шкіл тощо.
14. Партнерство та відкрита комунікація ЗДО з батьками.
15. Механізм узгодження різних позицій, наявність домовленостей (правил взаємодії), дотримання етичних норм.
16. Модель партнерства між батьками та вчителями НУШ.
17. Санітарно-гігієнічна освіта. Засоби реалізації формування здорового способу життя дитини у сім'ї.
18. Роль держави та громадських організацій у санітарно-гігієнічному вихованні дітей.
19. Співпраця педагогічних колективів закладів позашкільної освіти та закладів дошкільної освіти на принципах сучасної педагогіки.
20. Основні вектори зміцнення взаємозв'язків ЗДО і ЗПО.
21. Організація освітнього процесу на засадах педагогічного партнерства.
22. Напрямки методичної роботи ЗДО і ЗПО.

23. Управління педагогічною взаємодією з представниками різних соціальних інститутів: працівники соціальних служб, юристи, журналісти, громадські діячі, бізнесмени, спонсори, пожежники тощо.

24. Принципи ефективної педагогічної взаємодії з представниками різних соціальних інституцій (інститутів) за умови пріоритету інтересів дитини.

25. Педагогічне партнерство з різними соціальними інституціями (інститутами).

Здобувачі вищої освіти повинні вміти організовувати педагогічну взаємодію з різними соціальними інституціями (інститутами) на засадах партнерства з використанням інтерактивних форм та методів. Вони повинні знати теоретичний матеріал з даного освітнього компоненту, вміти робити перспекти планування партнерства та публічно захищати (зі здобувачами вищої освіти групи, працівниками ЗДО, вчителями та учнями закладу загальної середньої освіти тощо).

Критерії оцінювання ІНДЗ

При розробленні критеріїв оцінки за ІНДЗ береться за основу повнота і правильність виконання завдання, ступінь усвідомлення та розуміння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу проблемного характеру; враховується здатність здобувача вищої освіти диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання, застосовуючи наукову термінологію; уміння здійснювати самостійний пошук та використання додаткового матеріалу для глибокого, логічного та творчого аналізу вивченого; уміння творчо застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань тощо.

1 бал – здобувач вищої освіти має початковий рівень знань і не виявляє інтерес до навчального матеріалу; виконує практичне завдання без будь-яких власних висновків та узагальнень;

2 бали – здобувач вищої освіти виявляє первинний інтерес до навчального матеріалу; має фрагментарні навички в роботі з підручником, але самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання; практичне завдання виконує нецікаво;

3 бали – здобувач вищої освіти знає близько половини навчального матеріалу і здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача; описує явища, процеси без пояснень їх причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, але слабо орієнтується в поняттях; практичне завдання виконує стандартно;

4 бали – студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, але відтворює його з помилками та неточностями; здатен з помилками й неточностями дати визначення основних понять; відповіді на додаткові питання непослідовні та нелогічні; практичне завдання виконує не дуже старанно;

5 балів – здобувач вищої освіти має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу; формулює поняття, наводить приклади, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; практичне завдання виконує без будь-яких власних висновків та узагальнень; здатен за необхідності використовувати наочні матеріали;

6 балів – здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; практичне завдання виконує шаблононо;

7 балів – здобувач вищої освіти самостійно відтворює домінуючу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати набуті знання при розв'язуванні психологічних задач; користується додатковими джерелами; практичне завдання виконує добросовісно;

8 балів – здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії та факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє застосовувати засвоєний матеріал у стандартних ситуаціях; практичне завдання виконує без узагальнень;

9 балів – здобувач вищої освіти вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних теоретичних положень; самостійно користується додатковими джерелами; свідомо контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; старається самостійно виконувати практичне завдання;

10 балів – знання здобувача вищої освіти є достатньо повними; він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно описує певні явища з точки зору їх смислового взаємозв'язку; відповідь повна, логічна, обґрунтована; практичне завдання виконує з висновками та без узагальнень; з деякими фрагментарними неточностями;

11 балів – здобувач вищої освіти вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами та фактами, розглядати виявлені закономірності, робити самостійні висновки; загалом належною мірою контролює власну учбову діяльність; практичне завдання виконує з висновками та без узагальнень;

12 балів – здобувач вищої освіти володіє глибокими та міцними знаннями, здатен використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; практичне завдання виконує самостійно, не проявляючи творчості.

13 балів – студент самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від

об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну щодо власної; виконує практичне завдання старанно.

14-18 балів – здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; практичне завдання виконує з творчим підходом, власними висновками та узагальненнями.

19-20 балів – здобувач вищої освіти вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; активно розвиває свої обдарування та нахили; вільно висловлює перспективи у відповідній сфері; практичне завдання виконує самостійно, творчо.

8. Методи навчання

Лекції (традиційні, лекції-презентації із застосуванням ІКТ), пояснення, розповідь, семінарські заняття із розв'язуванням творчих та практичних завдань, педагогічних задач, моделювання освітнього процесу або його фрагментів, пізнавальні ігри, вивчення матеріалів передового педагогічного досвіду, реферати, диспут, вправи, ілюстрування, демонстрування, робота з літературою.

9. Методи контролю

Поточні форми контролю: усне опитування, поточне тестування, оцінювання творчих завдань, проєктів, самостійної роботи, ІНДЗ, підсумковий тест.

Підсумкова оцінка – залік.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

ЗМ 1 (1-3)	ЗМ 2 (4-7)	Підсумковий контроль (ТЕСТ)	ІНДЗ	Всього
15	20	45	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	

75-81	C	задовільно	зараховано
67-74	D		
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання за національною шкалою

Оцінка А «5» («відмінно») (90–100): здобувач вищої освіти виявляє міцні, глибокі та системні знання навчально-програмованого матеріалу; відповідь здобувач вищої освіти повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу; демонструє вміння самостійно знаходити та користуватися джерелами інформації, критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, встановлювати причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робити аргументовані висновки; користується широким арсеналом засобів доказів власної думки, вирішує складні проблемні завдання; виявляє варіативність мислення і раціональність у виборі способів розв'язання практичних завдань; творчо застосовує професійні вміння і навички; вміє пов'язати теорію з практикою; володіє культурою викладу інформації, мова здобувач вищої освіти грамотна.

Оцінка В «4» («добре») (82–89): здобувач вищої освіти виявляє міцні, повні, ґрунтовні знання навчально-програмованого матеріалу; демонструє розуміння основоположних теорій і фактів, вміння аналізувати, порівнювати та систематизувати інформацію, встановлювати зв'язок з обраною професією та робити висновки; використовує загальновідомі докази у власній аргументації; вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях; відповідь здобувач вищої освіти в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, однак при відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки; рівень мовленнєвої культури відповідає загальноприйнятим нормам.

Оцінка С «4» («добре») (75–81): здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, проте його знання недостатньо глибокі та осмислені; відповідь на рівні загальних уявлень про предмет; демонструє деяке порушення логічності й послідовності викладу матеріалу; виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити певні, але неконкретні й

неточні висновки; не вміє пов'язати теоретичні положення з практикою; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; виявляє невисоку культуру викладу знань.

Оцінка Д «3» («задовільно») (67–74): здобувач вищої освіти фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє елементарні знання фактичного матеріалу; викладає матеріал уривчастими реченнями, при відповіді допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коректування запитань; недостатньо володіє розумовими операціями; відсутні уміння і навички у роботі з джерелами інформації; не вміє логічно мислити та викласти свою думку.

Оцінка Е «3» («задовільно») (60–66): має мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному недостатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання ув практичних ситуаціях.

Оцінка FX «2» (35-59) (з можливістю повторного складання): здобувач вищої освіти не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосовування знань у практичних ситуаціях; демонструє; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок у навчально-дослідній та практичній діяльності.

Оцінка F «2» («незадовільно») (1–34) (з обов'язковим повторним курсом): не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосовування знань у практичних ситуаціях.

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, у тому числі на освітній платформі MOODLE, підручники, посібники, періодичні видання, мультимедійні презентації за змістом тем.

Рекомендована література

Базова:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (2021р.). URL: <https://ezavdnz.mcfrr.ua/book?bid=37876>
2. Державний стандарт початкової освіти (2021р.). URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novuj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>
3. Про дошкільну освіту: закон України. (2001-2022) URL: <https://zakon.help/zakonodavstvo-ukraini/2628-14>

4. Про дошкільну освіту: закон України. (2024) [Офіційний портал Верховної Ради України https://zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua) > ..
5. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей: Київ, 2018. 40 с.

Допоміжна

1. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. для студентів ВНЗ 2-ге вид., перероб. та доп. К.: Академвидав, 2007. 615 с.
2. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження / упоряд. О. Г. Косенчук, І. М. Новик, О. А. Венгловська, Л. В. Кузьменко. Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. 3-ге вид. К.: Ліра-К, 2016. 608 с.
4. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
6. Затверджені МОН України комплексні освітні програми для ЗДО (8): Впевнений старт, Дитина, Освіта і піклування, Світ, дитинства, Соняшник, Стежинки у Всесвіт, Українське дошкілля, Я у світі) Детальніше ознайомитися з кожною програмою можна на сайті УІРО: <https://uied.org.ua/vinochok-osvitnih-program.../>
7. Концепція безпеки закладів освіти. Опубліковано 07 квітня 2023 року <https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-uhvaliv-konceptiyu-bezpeki-zakladiv-osviti?fbclid=IwAR13RIUpSGwrNV5RfnUuit0BHWHxjoPswCdyU8S4bQx4AfMMMvHbPqfqkM0>
8. Концепція нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf>.
9. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підручник для здобувач вищої освіти ВНЗ. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання-Прес, 2007. 447 с.
10. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посібник. 5-е вид., випр. і доп. К.: «КДНК», 2007. 615 с.
11. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

12. Нормативно-правова база на період дії воєнного стану.
URL: <https://info.eo.gov.ua/pedagogam/20222023-navchalniy-rk/>
13. Парціальні програми дошкільної освіти: реалізація змісту Державного стандарту дошкільної освіти» (авт. Гавриш Н. В., Косенчук О. Г., Піроженко Т. О.). надано гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі», який зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 1.0016-2023.
14. Педагогіка: навч. підручник / уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. К.: Знання-Прес, 2003. 418 с.
15. Педагогіка: хрестоматія / уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. К.: Знання-Прес, 2003. 700 с.
16. Перший випуск Дайджесту проекту «Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в Україні». <https://www.flipsnack.com/AE8BCD88B7A/1.html>
17. Пенішкевич Д. І., Тимчук Л. І. Соціальна педагогіка: модульна технологія навчального курсу. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 496 с.
18. Про методичні рекомендації щодо впровадження професійного стандарту «вихователь закладу дошкільної освіти», лист МОН № 1/15511-22 від 20 грудня 2022 року. Документ із гіперпосиланнями – у першому коментарі. «Освіта. Важливе» тепер і в Телеграмі – <https://t.me/OsvitaVazhlyve>
19. «Про методичні рекомендації щодо впровадження професійного стандарту «вихователь закладу дошкільної освіти», лист МОН № 1/15511-22 від 20 грудня 2022 року. Документ із гіперпосиланнями – у першому коментарі. «Освіта. Важливе» тепер і в Телеграмі – <https://t.me/OsvitaVazhlyve>.
20. Розлуцька Г.М. Взаємодія соціальних інститутів у вихованні дітей: навчально-метод. посібник для магістрів спец. 011 Освітні, педагогічні науки». Ужгород: УжНУ «Говерла», 2018. 116 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
2. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
3. http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/
4. http://pidruchniki.ws/15811026/pedagogika/etapi_pedagogichnogo_protseesu

5. <http://www.chl.kiev.ua/cgi-bin/sp/>
6. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html
7. <http://lib.pu.if.ua/>
8. <http://vchytel.info/pedahohichne-proektuvannya-uroku1/>